

Abstrakt

Táto bakalárska práca sa zaoberá Plotinovým a Augustínovým pojatím zla, pričom jej hlavným cieľom má byť oba pohľady porovnať a odhaliť, ktoré Plotinove myšlienky Augustína inšpirovali a v ktorých bodoch sa už musel od Plotina odkloniť. Kľúčovou otázkou je, akým spôsobom sa obaja filozofi snažia odpovedať na otázku týkajúcu sa ontologického statusu a pôvodu zla. Pri skúmaní rozdielnosti oboch koncepcií hrá dôležitú úlohu ich objasnenie na pozadí odlišnosti metafyzických konceptov, z ktorých Plotinos a Augustín vychádzajú. Prvá časť práce skúma, v akom zmysle je u Plotina princípom zla látka, posledný bod výstupu reality z Jedna. Narazíme tiež na *tolma*, neoprávnenú smelosť k osamostatneniu sa od vyššieho, ktorá je prítomná v duši, no i pri výstupe reality ako takej z Jedna. Duša však nemôže skutočne hrešiť, má totiž božský pôvod. Podľa Plotina je za zlo nakoniec zodpovedná látka, úplná zbavenosť a forma nebytia, ktorá je pre dušu akousi pascou. V druhej časti uvidíme, že Augustín vďaka novoplatónskemu mysleniu tiež vníma zlo ako zbavenosť, ale jeho pôvod pripisuje slobodnému rozhodnutiu stvorenej, a tým pádom menlivej racionálnej bytosti. V jeho koncepte nie je miesto pre princíp zla, ktorý by dušu „nakazoval“, lebo stvorenie je na každej svojej úrovni dobré. Zlo spočíva v zlej vôli, ktorej kľúčovým aspektom je pýcha. Tá nesie určité podobnosti s Plotinovou *tolma*, pričom však nie je prítomná pri vzniku reality ako takej, ale až na úrovni individuálnej slobodnej bytosti. Proti nutnosti zla v realite emanujúcej z Jedna u Plotina teda vystupuje u Augustína možnosť zla v univerze stvorenom z ničoho, ku ktorého dokonalosti patrí fakt, že v ňom dochádza ku slobodnému konaniu morálnych činiteľov, ktorí sú zodpovední voči osobnému Bohu.